

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Didaci Covarrvvas A Leyva Toletani Episcopi Segobiensis
... Opera Omnia**

**Covarrubias y Leyva, Diego de
Antverpiae, 1610**

Ad Notantvr Aliqva De Bonis Adovisitis Matrimonio Constante.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96570](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96570)

Nota.

not rei dominum cognoscat, quamvis ignoret ad quem in particulari spectet. ita Bal. in l. si fundum. C. de cuius. per tex. l. final. C. de vi. Gomez. vbi supr. Superiora limitatur si de euictione tantum seu de recuperando pretio stipulatum sit. text. in d. l. si fundum. Gomez. & Tyraq. loc. cit. Crauet. Confil. 64. in contractu. nov. 4. vel id in utilitatem venditoris sit conuersum, prout sentit Gomez. vbi supra. versic. secundo limita. An autem prior illarum limitationum locum habeat quando quis contra interdictum legis emit, vt pote res ecclesie debitis omisissis solennitatibus, vide Ioannem Fabr. in l. si fundum. 26. C. de iudic. & citatos à Tyraq. de retr. ad. consang. §. 12. gl. 1. num. 12.

Non obstat textus in l. ult. §. ult. C. comunia de legat. quia in ea constitutione non fuit empta res aliena simpliciter, sed res venditoris, subiecta tamen restitutioni & fideicommissio.

Tradita hic à Couarr. scribit & probat Gomez. var. resol. tom. 2. cap. 2. Accedit Tyraq. de retr. ad. consang. §. 12. gl. 1. num. 13. Menoch. vol. 5. cons. 418. nu. 16. cum quatuor seqq. Auctoris tamen responso displicet Fachinigo lib. 2. contra. iur. cap. 40. in princ. putans text. in d. §. ult. de ea specie accipiendum esse in qua de euictione promissit venditor; quo casu saltè actio ad pretij restitutione datur, quod his verbis d. §. probare intendit. Neque duple stipulatione, neque melioratione locum habent. equali Imperator neget actionem dari ad duplum, cum sufficiat emptori sibi de pretio quod pro re aliena sciens de- dit, satisfieri.

CAP. XVIII.

DE CREDITORE HABENTE SPECIALEM SIMVL ET GENERALEM HYPOTHECAM. IN PRINCIP.

Nec poterit aduersus posteriorem creditorem hypothecaria agere, nisi prius constet, rem illam speciali hypothecâ sibi obligatam non sufficere ad prioris debiti solutionem.

Quæ decisio in tantum procedit, vt ne quidem executio à mobilibus generali hypotheca comprehensis in præiudicium posteriorum creditorum inchoari debeat. Molina lib. 4. de iust. Primog. cap. 7. num. 24.

Num. 1.

Versic. PRIMO CONSTAT.

Nisi contrarium ab eo probatum fuerit.

Accedit Mynf. d. obs. 94. n. 3. Molina tom. 2. disput. 536. versic. lege 3.

Num. 2.

Et ideo idem erit siue debitor ipse, &c.

Molina d. disput. d. versic. lege 2.

Licet Fulgos. ind. l. 2. teneat, non esse locum illi decisioni priore creditore possidente.

Cum Fulgoso sentit. Anton. Fab. in Cod. suo tit. qui potior. in §. 1. de fin. fm. ed. quod iniquum foret ei qui non possidet fauere tri contra creditorem anteriorem qui eguale ius in bonis omnibus habet, & tam ea que generaliter, quam que specialiter ipsi obligata sunt, possidet.

Versic. TERTIO EADEM CONSTITVTIO.

Procedit & obtinet quâdo posterior creditor habet generalè tantum hypothecam, &c.

Cacheran. decis. Pedemont. 159. num. 6. Mynsing. d. centur. 6. obs. 1. 94. num. 6. vbi Camer. Imper. hanc sententiâ probauit.

Versic. QVARTO ADNOTANDVM.

Siue prior creditor habeat primo speciale hypothecam postea generalem, &c.

Cacheran. d. decis. Pedemont. 159. num. 6. versic. minus etiam refert. Mynf. d. centur. 6. obser. 94. num. 7.

Versic. QVINTO ANIMADVERTENDVM.

Et ideo minimè prodest extraneo possessori.

D. Anton. Faber. in Cod. suo tit. de pignor. definit. 9. Molina. lib. 4. de Hispan. Primogenit. cap. 7. num. 22.

Versic. SEXTO A PROXIMO INTELLECTV.

Minimè prius petità, nec discussâ ea re.

Et ita Arrest. Cur. Paris. iudicatum refert Papon. lib. 11. tit. 3. art. 3. versic. le debiteur. sequitur Sichard. ad d. l. 2. C. de pignor. & hypoth. num. 2.

Versic. SEPTIMO CONSTAT.

Siquidem prior creditor habens tantum generalem hypothecam quæ plures res comprehenderit, posset agere ad rem specialiter obligatam secundo creditori.

Donell. ad l. si generaliter. C. qui potior. in pignor. hab. & in tract. de pignor. cap. 14. post princip. versic. erit potior inquam. Euerhard. consil. 204. Sichard. ad l. 2. C. de pignor. n. 7. vide tamen Cuiac. lib. 11. obser. 32. Anton. Fabr. 6. coniectur. 16. Costal. in aduersar. Pandect. ad l. qui generaliter. §. qui potior. in pign. hab. Quod ad mores vrbis Antuerpiensis attinet; qui generalem tantum hypothecam habet, posteriori creditori in speciali hypotheca non preferatur, quod ibidem generalis hypotheca non afficiat, & ideo non tenetur debitor in alienatione rei didas hypothecas exprimere.

Num. 3.

Priorem creditorem habentem hypothecam generalè & specialem ex causâ dotis, repelli posse à posteriori habente generalem, nisi prius facta fuerit excussio, &c.

Vide Ant. Fab. in Cod. suo d. tit. qui in potior. in pign. hab. definit. 27. Versic. DECIMO FORTASSIS.

Adhuc tamen hic decimus intellectus mihi valdè dubius est.

Hunc tamen admittit & secutus est Senatus Pedemont. Cacher. d. decis. 159. n. 7. probant etiâ Mynsing. d. Cent. 6. obser. 94. n. 8. D. Anton. Fab. d. tit. de pignorib. definit. 8.

CAP. XIX.

ADNOTANTVR ALIQUA DE BONIS ADQVÆSITIS MATRIMONIO CONSTANTE.

Locus hic integrum requirit tractatum. itaque paucis ijs quæ ab Auctore de conugali acquæstu adducuntur, haud incongruè sequentia addi poterunt. Inprimis iure Romano communionem acquæstum inter coniuges incognitâ, vel saltem non vtitatam fuisse, quemadmodû tradit Garz. de conug. acquæst. n. 31. eodem quoque iure nullam ceterorum bonorum contractis nuptijs societatem esse introductam, Couarr. de matrim. part. 2. cap. 7. §. 1. nu. 5. Molina de iust. & iur. tom. 2. disput. 422. versic. de contractu moderatis. & disput. 432. in princip. Aluar. Valaf. cap. 5. prax. part. versic. secundo dubitatur. n. 4. & seq. vnde & in repudijs hæ receptæ formula; Tuas res tibi habeto; Tuas res tibi agito. l. 2. §. 1. ff. de diuor. & repud.

Diuer.

Diuersarum tamen gentium moribus non solum acqui-
situm, sed & omnium bonorū inter coniuges quoad domi-
nium & possessionem recepta communio est. *Couarr. bñ. num. 1. in fin. V. alaf. vbi. sup. nu. 7. in fin. Molina d. versic. de contractu medietatis. quae Veteribus quoque non parum cōmendata fuit: Hinc apud Plutarch. in praecip. nuptial. Talis pecuniarum societas coniugio iunctis maxime conuenit ut vnum in substantiam rebus omnibus confusis ac mixtis, non hanc partem propriam, illam alienā; sed omnia propria ac nihil alienū arbitrentur. Sed & laudat Columella in praefat. lib. 12. quod apud Priscos nihil in domo coniugali diuidantur conspiciobatur. nihil quod aut maritus aut femina proprium esse iuris sui diceret, sed in commune conspirabatur ab utroque. Quod ad ius statutarium vrbis Antuerpiens. haecenus obseruatum attinet; id nec vniuersim iuri Romano respondet, neque etiam in totum ab illo recessit. Inter coniuges enim (nisi contraria dotalia pacta vetent) communia facit bona conitante matrimonio acquisita, mobilia item & actiones, nec non domos ac fundos in vrbe vrbisque ambitu sitos; non habito discrimine an à marito, vel ab vxore coniugio illati sint. Reditus autem super huiusmodi domibus & fundis constitutos, praeter acquisitos, à communione excludit: etiam si hypotheca eorum in communione veniat: quod singulare est. Moribus Bruxelensium immobilia quidem in matrimonio acquisita, eo soluto quoad proprietatem inter coniuges eorumque haeredes diuiduntur: Mobilia vero vniuersè superstes coniux sua facit, retento insuper bonorum omnium usufructu cum onere aeris alieni. & haec quidem in allodialibus; Nam in feudis moribus Brabantiae regulare est, quod acquiritorum dimidium proprietatis, alteriusque partis usufructus superstiti coniugi cedit, nisi filij vel nepotes extent, &c. Eo quippe calu superstes in medietate feudi usufructum simplicem, & in altera hereditarium (quem nostro idioma te efficit appellat) tantum retinet: in feudis vero non acquiritis, si à latere praedefuncti procedant, superstes ex coniugibus medium usufructum eorum consequitur, & proprietates ad liberos deuoluitur: quod similiter contingit, cum feudum à superstite coniuge processit, reseruatō tamen ei integro usufructu.*

Acquiritorum autem nomine etsi iure civili ea tantum comprehendantur quae sociorum operā atque industria parta sunt. *I. coi. cum seqq. l. societatem. §. duo. ff. pro. Socio. Ang. cons. 112. Boer. ad consuetud. Bituric. tit. des. consumes concern. gēs. mariez. quorundā tamen locorum moribus, legata, res donatae, successiones & hereditates quae conitante matrimonio obueniunt, inter acquisita receduntur. Pyrrh. ad. consuet. Aurelian. tit. de societate inter vir. & vxor. Euerhard. consil. 53. Pap. lib. 17. tit. 3. arrest. 9. & lib. 15. tit. 2. arrest. 16. Imberti. in Enchirid. verb. donation. entre vifs. versic. double est meu. In quo à quibusdam etiam distingui solet an ab extraneo vel consanguineis processerunt. Sed de hisce cōtrouersijs (cum varijs distinctionibus, contrarijs DD. opinionibus, & Curiarum Arrestis inuoluantur) videto Garz. de conugal. acquēst. nu. 101. cum mult. seqq. Gomez. ad. Tauri l. 50. n. 72. Charond. lib. 7. respons. 43. Illud dubitari posset si maritus praedium suum quod ante matrimonium cum pacto de retrovendendo distinxit conitante matrimonio redimat, id, eiusue incrementum quo pluris cōuento pretio valet, acquēstus nomine veniat, vel praecipuū ad maritum spectet: Et spectare cum Gregorio Lopez. ad*

l. 18. tit. 11. part. 4. verb. 4. estimada. & Gutierrez. Practic. quest. lib. 2. q. 16. respondet Molina. tom. 1. dispnt. 433. versic. in re de arimam de usufructu. eo quod redemptio hęc originem suam ex causa matrimonio anteriore traxerit. Idem quoque monio retracto desinit Gomez. ad. l. 70. Taurin. 28. Gutierrez. d. q. 16. n. 3. Garz. de coning. acquēst. n. 100. licet in contrariū vid. eund. Molina vbi sup. versic. vtrum autē recessit Anedanim ter his etiam à Garz. de conugal. acquēst. nu. 61. deciditur: praedictum à marito ante matrimonium emptum, eo tantum constanti pretio soluto, marito cedere. Hic tamen casibus pretiū ipsum in emptionē, vel retractū praedicti insumptū vxori eiusue heredi pro medietate debetur. Si quod tantum constanti matrimonio ex pecunia praedicti mariti vel vxoris venditi comparatum est, id commune fieri que idem in fundo ex pecunia alterius coniugis empto obtinere, recessit. Garz. num. 62. & 63. Porro si circa bonorum naturam incidat cōtrouersia quānam patrimonialia vel acquisita habeantur, pro acquēstus praesumendum est, donec contrarium probatum fuerit. Gomez. ad. l. 50. Tauri. numer. 70. Molina d. tom. 2. dispnt. 433. versic. dissoluo matrimonio. & sic moribus praesertim Hispaniae cessat contraria iuris cuius praedictum quo in dubio omnia de bonis mariti censentur. *Quoniam Mutius. ff. de donation. inter vir. & vxor. l. etiam C. eod. gloff. ibi. in re merito. Garz. de conugal. acquēst. num. 158.*

Quod autem ad effectum communionis attinet, nihil ei impedimento est bonorū inter coniuges inaequalitas, vel quod nihil ab altero in subsidium matrimonij allatum est: siquidem tamen ab utroque dolo. *Peck. de testam. conug. lib. 2. cap. 3. §. 4. Boer. de test. Burdegal. 22. nu. 31. nec etiam quod bona acquisita vel alterius tantum coniugis nomine comparata sint. Garz. d. tract. de conug. acquēst. num. 171. hoc tamen dicitur quod tunc ipso iure dominium & possessio in alterum coniugem non transeat. Couarr. hoc. cap. nu. 2. versic. Tertio. Partem autem quam quisque coniugum in bonis acquisitis habet, eam dissoluto matrimonio iure suo proprio consequitur; etiam si propter administrationem & alienandi potestatem maritus conitante matrimonio actu sit dominus. *Argent. ad consuetud. Britanni. tit. des. mariages. art. 444. gloff. 3. Couarr. hoc. cap. num. 2. Molin. ad consuet. Parisien. tit. de feudis. §. 25. nu. 1. & Peck. de testam. coning. lib. 2. tit. 1. nu. 2. Circa quod consuetudine Antuerpiensi receptum, quod maritus non solum immobilia vxoris patrimonialia bona, sed nec eius partem in acquisitis in quibus ipsa pariter inuestita est sine ipsius consensu, & nisi coram magistratu cum tutore alieno, alienare possit. Hoc etiam in acquisitis notandum est quod medietas vxori in ijs competens non magis in confiscatione bonorum mariti comprehendatur, quam ipsius dos. *Gall. lib. 2. obseru. 86. num. 14. Molina. tom. 2. dispnt. 434. versic. vi. simul. com. seqq. Garz. de conugal. acquēst. nu. 175. Ut autem acquiritorum, bonorumque patrimonialium soluto matrimonio in eorum reuocatio, quari potest quānam ex diuersis consuetudinibus, domicilij contrahentium, contractus, vel loci vbi res sita est, spectanda sit: cuius cōtrouersiae decisio extat apud Charond. lib. 7. Respons. 100. & lib. 5. Respons. 3. Gomez. ad. l. 50. Tauri. nu. 75. plenè Garz. de conug. acquēst. nu. 140. cum seqq. Couarr. de matrim. in 4. part. 2. cap. 7. num. 7.***